

2 Kasım 2013 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

102 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2 Kasım 2013 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2013-11-02>

Trafik ve Çevre Bilgisi

- Kol hâlinde (konvoy şeklinde) yavaş seyreden araçlar arasında ne kadar mesafe bırakılmalıdır?
 - Kendilerini geçmek isteyen araçların gerektiğinde güvenle girebilecekleri kadar
 - Araç uzunluğunun üç katı kadar
 - Sürücülerin keyfine göre istedikleri kadar
 - Yalnızca aracın cinsine ve teknik özelliklerine göre
- Römork takmış bir otomobilin azami hız sınırı, römorksuz hâline göre nasıldır?
 - Saatte 10 km daha yüksektir
 - Saatte 10 km daha düşüktür
 - Yarısı kadardır
 - Aynıdır
- Ticari amaçla yolcu taşıyan ve kapasitesi şoför dahil 9 kişiyi geçen araçların şoförleri, 24 saatlik herhangi bir süre içinde toplam en fazla kaç saat araç sürebilir?
 - 9 saat
 - 6 saat
 - 8 saat
 - 7 saat
- Karayolları Trafik Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi "park etme"ye örnektir?
 - Yük yüklemek veya boşaltmak için kısa süre beklemek
 - Yol kapalı olduğu için trafikte beklemek
 - Aracı, durma ve duraklama gerektiren hâller dışında yol kenarında bırakıp ayrılmak
 - Yolcu indirmek için aracı kısa süre durdurmak
- Işıklı işaret ve bariyerle donatılmamış (kontROLSÜZ) demir yolu geçidine yaklaşan sürücü ne yapmalıdır?
 - Hızını artırarak geçidi bir an önce geçmelidir
 - Geçmeden önce makul bir mesafede durmalı, tren gelmediğinden emin olduktan sonra geçmelidir
 - Demir yolu çok hatlıysa yalnızca yavaşlayarak geçmelidir
 - Demir yolu tek hatlıysa hızla geçmelidir

6. Otoyoldan çıkmak isteyen araçlar hangi şeridi kullanmak zorundadır?
- A) Yavaşlama şeridini
 - B) Hızlanma şeridini
 - C) Tırmanma şeridini
 - D) Orta şeridi
7. Aşağıdaki belgelerden hangisi aracın kime ait olduğunu gösterir?
- A) Araç tescil belgesi
 - B) Sürücü belgesi
 - C) Araç imalat belgesi
 - D) Servis bakım belgesi
8. "I- Araç sahipleri zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır. II- Sürücüler istendiğinde sigorta poliçesi bilgilerini göstermek zorundadır." Bu ifadeler için ne söylenebilir?
- A) Her ikisi de yanlıştır
 - B) Her ikisi de doğrudur
 - C) I yanlış, II doğrudur
 - D) I doğru, II yanlıştır
9. Çevre kirliliğini önlemek ve çevreyi korumak amacıyla yapılan çalışmaların tümüne ne ad verilir?
- A) Çevre düzeni
 - B) Çevre koruma
 - C) Çevre
 - D) Çevre hakkı
10. Karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin genel adı nedir?
- A) Araç
 - B) Taşıt katarı
 - C) Arazi taşıtı
 - D) Ticari taşıt
11. Öndeki aracı geçmeye başlamadan önce sürücünün ilk yapması gereken nedir?
- A) Hızını artırmak
 - B) Geçiş yapacağı yolun güvenli ve yeterli mesafede boş olduğundan emin olmak
 - C) Selektör yapmak
 - D) Öndeki aracın sağa yaklaşmasını beklemek
12. Aşağıdakilerden hangisi geçiş üstünlüğü hakkıyla ilgili kurallardan biri değildir?
- A) Can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmadan kullanılması
 - B) Görev hâlinde hız sınırlarının aşılabilmesi
 - C) Hakkın ışıklı ve sesli uyarı cihazlarıyla belirtilmesi
 - D) Görev dışındayken bazı kişilere ayrıcalık sağlaması

- 13.** Trafik işaretiyle belirlenmiş yaya ve okul geçitlerine yaklaşan sürücülerin aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?
- A)** Yavaşlaması
 - B)** Yayalara ilk geçiş hakkını vermesi
 - C)** Geçitteki yayaları korna ile uyararak geçmesi
 - D)** Okul geçidi görevlisinin talimatlarına uyması
- 14.** Park hâlindeki bir araca çarpan sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?
- A)** Hasar az ise olay yerinden ayrılması
 - B)** Zarar verdiği aracın sahibini bulmaya çalışması
 - C)** Sahibini bulamazsa araç üzerine yazılı bilgi bırakması
 - D)** Gerekirse trafik görevlisine haber vermesi
- 15.** Aşağıdaki durumlardan hangisinde bir kişinin motorlu aracı karayolunda sürmesi yasaktır?
- A)** Aracın kasko sigortası yoksa
 - B)** Sürücü belgesi, kullandığı aracın sınıfına uygun değilse
 - C)** Aracın üretici bakım tarihi geçmişse
 - D)** Kullanılan araç başkasına aitse
- 16.** Emniyet Genel Müdürlüğünün sorumluluk alanı dışında kalan yerlerde trafiği düzenleme ve denetleme görevini hangi kurum yürütür?
- A)** Sivil savunma birimleri
 - B)** Afet ve Acil Durum yönetimiyle ilgili birimler
 - C)** Jandarma Genel Komutanlığı
 - D)** İl Özel İdareleri
- 17.** Karayolunda ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı süren kişiye ne ad verilir?
- A)** Araç sahibi
 - B)** İşleten
 - C)** Şoför
 - D)** Sürücü
- 18.** Yerleşim yeri dışındaki karayollarında kavşak, tünel ve köprülere yaklaşırken sürücünün yapması gereken nedir?
- A)** Şerit değiştirmek
 - B)** Hızını azaltmak
 - C)** Taşıt yolunda duraklamak
 - D)** Hızını artırmak
- 19.** Tehlikeli madde taşıyan araçların sürücüleri, yerleşim yeri dışındaki karayollarında diğer araçları en az kaç metre mesafeden takip etmek zorundadır?
- A)** 40
 - B)** 30
 - C)** 20
 - D)** 50

- 20.** Sürücülerin dönüşlerde yapmak zorunda olduğu davranış aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** İşaret verdiği anda aniden şerit değiştirmek
 - B)** Dönmeye başladıktan sonra işaret vermek
 - C)** Dönüş niyetini dönüş ışığıyla önceden bildirmek
 - D)** Her durumda arkadan gelen araçlara yol vermek
- 21.** Aşağıdakilerden hangisi araçlar için "duraklama"ya örnektir?
- A)** Aracı yol kenarına bırakıp uzun süre ayrılmak
 - B)** Yolcu indirmek için aracı kısa süre durdurmak
 - C)** Kırmızı ışıkta beklemek
 - D)** Görevlinin emriyle durmak
- 22.** Gece, ilerisi yakından görülmeyen bir kavşağa yaklaşan sürücü gelişini nasıl haber vermelidir?
- A)** Dönüş ışıklarını yakarak
 - B)** Uzağı ve yakını gösteren ışıkları art arda yakarak
 - C)** Birkaç kez korna çalarak
 - D)** Acil uyarı (dörtlü) ışıklarını yakarak
- 23.** Kaza anında sürücü ve yolcuları koltukta tutarak vücudun ileri, yana veya yukarı savrulmasını önleyen donanım hangisidir?
- A)** Panoramik cam
 - B)** Emniyet kemeri
 - C)** Açılır tavan
 - D)** Hidrolik direksiyon
- 24.** "İkiden fazla şeritli taşıt yollarında karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya yol bölümüne girme" trafik kazalarında hangi kusur hâllerinden sayılır?
- A)** Yol kusuru
 - B)** Kusurun paylaştırılması
 - C)** Asli kusur
 - D)** Tali kusur
- 25.** "İlk yardım önlemlerini almak, olayı en yakın zabıta veya sağlık kuruluşuna bildirmek ve yetkililer isterse yaralıları en yakın sağlık kuruluşuna götürmek" yükümlülükleri kimler için geçerlidir?
- A)** Yalnızca kaza yerinden geçen sürücüler
 - B)** Yalnızca sağlık personeli
 - C)** Yalnızca kazaya karışan sürücüler
 - D)** Kazaya karışan ve kaza yerinden geçmekte olan araç sürücüleri
- 26.** Aracının sürücü belgesi olmayan bir kişi tarafından kullanılmasına izin veren araç işletenine hangi yaptırım uygulanır?
- A)** Yeniden sürücü eğitimine tabi tutulması
 - B)** Aracın süresiz olarak trafikten men edilmesi
 - C)** Tescil plakası üzerinden idari para cezası
 - D)** Kendi sürücü belgesinin 2 ay geri alınması

27. Üzerinde mevzuata uygun teknik değişiklik yapıp bu değişiklik tescil kayıtlarına işletilmeyen araçlara, kayıt yapılınca kadar ne uygulanır?

- A) Hurdaya ayırma
- B) Sürücüsüne hapis cezası
- C) Aracın başkasına devredilmesi şartı
- D) Trafikten men

28. Aşağıdakilerden hangisi çevre kirliliğini önleme açısından olumlu bir davranıştır?

- A) Bakımda çıkan eski parça ve malzemeleri çevreye gelişigüzel bırakmamak
- B) İnişlerde motoru tamamen durdurmak
- C) Taşıttan dışarıya çöp atmak
- D) Kalitesiz yakıt kullanmak

İlk Yardım

29. Trafik kazalarını önlemede en belirleyici unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnızca yağmurlu ve sisli havalarda dikkatli olunması
- B) Araçların bakımına önem verilmesi
- C) Yolların ve kaldırımların onarılması
- D) Trafik kurallarına uymayı alışkanlık hâline getirmiş bireyler yetiştirmek

30. Kazalı bir araçtan yaralıyı çıkarırken en çok neye dikkat edilmelidir?

- A) Kazalı araca zarar verilmemesine
- B) Olayı izleyenlerin uzaklaştırılmasına
- C) Mümkün olduğunca hızlı ve aceleci davranılmasına
- D) Yaralıda yeni bir yaralanma oluşmamasına

31. Aşağıdaki durumların hangisinde kazazedeye suni solunum (yapay solunum) uygulanması gerekir?

- A) Kalbi düzensiz çalışan kazazedeye
- B) Göğüs kafesi düzenli inip kalkan kazazedeye
- C) Bak-dinle-hisset yöntemiyle solunumu saptanamayan kazazedeye
- D) Öksürük ve hıçkırığı olan kazazedeye

32. Dinlenme hâlindeki sağlıklı bir yetişkin dakikada ortalama kaç kez nefes alıp verir?

- A) 35 - 40
- B) 12 - 20
- C) 5 - 10
- D) 25 - 30

33. Toplardamar (ven) kanamasının belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalp atımlarıyla uyumlu şekilde fışkırması
- B) Koyu kırmızı renkli kanın yayılarak, taşar gibi akması
- C) Küçük kabarcıklar hâlinde sızması
- D) Açık, parlak kırmızı renkte olması

- 34.** Aşağıdakilerden hangisi şokun belirtilerinden biridir?
- A)** Zihinsel faaliyetin artması
 - B)** Dilin gevşeyerek geriye kayması
 - C)** Vücut sıcaklığının hızla yükselmesi
 - D)** Cildin soğuk, soluk ve nemli olması
- 35.** Açık yaralarda uygulanan genel ilk yardım kurallarından biri aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Kanama varsa şoka karşı önlem almak
 - B)** Yaranın üzerine pamuk koyarak sarmak
 - C)** Yaralı bölgeyi kalp seviyesinin altında tutmak
 - D)** Yaraya merhem sürmek
- 36.** Karın bölgesinden yaralanmış bir kazazedeye aşağıdakilerden hangisinin yapılması yanlıştır?
- A)** Yara bölgesinin soğuk tutulması
 - B)** Yaranın yerine uygun pozisyon verilmesi
 - C)** Şoka karşı önlem alınması
 - D)** Meyve suyu içirilmesi
- 37.** Köprücük kemiği kırığında yaralının hangi bölgesi hareketsiz hâle getirilir?
- A)** Göğüs
 - B)** Omuz
 - C)** El
 - D)** Kalça
- 38.** Eklem çıkığında yapılacak doğru ilk yardım uygulaması aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Çıkık bölgeye masaj yapmak
 - B)** Çıkık bölgeye sıcak uygulamak
 - C)** Çıkık bölgeyi hareketsiz hâle getirip sağlık kuruluşuna sevk etmek
 - D)** Çıkık bölge ile kalp arasına turnike uygulamak
- 39.** Birden fazla yaralının bulunduğu bir kazada, aşağıdakilerden hangisi sağlık kuruluşuna taşınmada birinci önceliğe sahiptir?
- A)** Solunum güçlüğü çeken yaralı
 - B)** Birinci derece yanığı olan yaralı
 - C)** Turnike uygulanmış yaralı
 - D)** Ayağında çıkık olan yaralı
- 40.** Sıcak çarpması ve sıcak bitkinliğinde ortaya çıkan halsizliğin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Sindirim sisteminin durması
 - B)** Kan dolaşımının yavaşlaması
 - C)** Aşırı terleme sonucu vücuttan çok miktarda su ve tuz kaybedilmesi
 - D)** Nabız sayısının azalması

41. Gözlük veya kontakt lensle görme yeterliliğini sağlayan sürücüler için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A)** Araç kullanırken gözlük veya lenslerini takmak zorundadırlar
- B)** Bu kişilere sürücü belgesi verilmez
- C)** Yalnızca şehir dışı yollarda gözlük veya lens kullanmak zorundadırlar
- D)** Yalnızca gece sürüşlerinde gözlük veya lens kullanmak zorundadırlar

42. Kaza yerinde acil sağlık yardımı istemek için hangi numara aranır?

- A)** 155
- B)** 112
- C)** 156
- D)** 110

43. Temel yaşam desteğinde, solunum ve dolaşım desteğinden önce yapılan ilk aşama hangisidir?

- A)** Kırık kontrolünün yapılması
- B)** Kanamanın kontrol edilmesi
- C)** Hava yolu açıklığının sağlanması
- D)** Şok pozisyonu verilmesi

44. Ağızdan ağıza yapay solunum yapılacak kazazede hangi pozisyonda olmalıdır?

- A)** Yarı oturuş
- B)** Yan yatış
- C)** Sırtüstü yatış
- D)** Yüzüstü yatış

45. Kalp masajına başlanabilmesi için kazazedede kesinlikle bulunması gereken durum nedir?

- A)** Dolaşımın durmuş, kalp atımının alınamıyor olması
- B)** Bilinç kaybı olması
- C)** Reflekslerin kaybolması
- D)** Sesli uyarılara tepki vermemesi

46. Atardamar kanamasını diğer kanamalardan ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Düşük basınçla akıp kısa sürede durması
- B)** Kanın sızıntı şeklinde gelmesi
- C)** Koyu renkli kanın taşar gibi akması
- D)** Açık kırmızı renkli kanın kalp atımlarıyla uyumlu şekilde fışkırması

47. Kanayan bölge kalp seviyesinden yukarıda tutulduğunda ne olur?

- A)** Beyin kanaması riski artar
- B)** Kalbin atım sayısı artar
- C)** Atardamarlardan nabız alınamaz
- D)** Kanayan bölgedeki kan basıncı düşer ve kanama azalır

48. Aşağıdaki kazazedelerden hangisine şok pozisyonu (bacakları yükseltilmiş sırtüstü) verilmesi sakıncalıdır?

- A)** Burnundan ve kulağından kanama olan kazazedeye
- B)** Bir bacağına açık kırık ve kanaması olan kazazedeye
- C)** El bileğinde açık kırık ve kanama olan kazazedeye
- D)** Tansiyonu düşük, nabızı zayıf kazazedeye

49. Yaralı kazazedenin taşınmasından önce yaralanmalarda uygulanan genel ilk yardım kuralı hangisidir?

- A)** Yarayı temiz pamukla kapatmak
- B)** Yarayı temiz bir sargı beziyle kapatıp yaralı bölgeyi hareketsiz hâle getirmek
- C)** Yaraya tentürdiyot sürüp açık bırakmak
- D)** Yaraya merhem sürüp sarmak

50. Baş yaralanması nedeniyle bayılıp kısa süre sonra kendine gelen bir kişiye ne yapılmalıdır?

- A)** Normal faaliyetlerine devam etmesine izin verilmelidir
- B)** Başı sıcak suyla yıkanmalıdır
- C)** Bulantı önleyici ve ağrı kesici ilaç verilmelidir
- D)** En az 12-24 saat hekim gözetiminde tutulması sağlanmalıdır

51. Kaza sırasında kırıldığında akciğere batarak zarar verme ihtimali en yüksek olan kemik hangisidir?

- A)** Kaburga kemiği
- B)** Kaval kemiği
- C)** Uyluk kemiği
- D)** Pazı (üst kol) kemiği

52. Aşağıdaki yaralılardan hangisinin yarı oturuş veya oturuş pozisyonunda taşınması sakıncalıdır?

- A)** Açık göğüs yaralanması olan yaralı
- B)** Kol veya köprücük kemiğinde kırık olan yaralı
- C)** Kaburgalarında kırık olan yaralı
- D)** Kalça kemiğinde kırık olan yaralı

53. Aşağıdakilerden hangisi eklem çıkığının belirtisi değildir?

- A)** Eklemde hareket kısıtlılığı veya kaybı
- B)** Eklemde morarma ve şişlik
- C)** Eklem bölgesinde şekil bozukluğu
- D)** Eklem hareket ettirildiğinde ağrının azalması

54. Çok sayıda yaralının bulunduğu bir kazada en son taşınacak kazazede hangisidir?

- A)** Ayak kemiğinde kırık olan kazazede
- B)** Solunum yolu zehirlenmesi olan kazazede
- C)** Açık karın yarası olan kazazede
- D)** Bilinci yerinde olmayan kazazede

Motor ve Araç Tekniği

- 55.** Araçlarda egzoz gazlarındaki zararlı emisyonları azaltmak için kullanılan parça hangisidir?
- A)** Emme manifoldu
 - B)** Egzoz supabı
 - C)** Egzoz manifoldu
 - D)** Katalitik konvertör
- 56.** Motorun silindirlerini içinde barındıran ana gövdeye ne ad verilir?
- A)** Silindir kapağı
 - B)** Karter
 - C)** Manifold
 - D)** Motor bloğu
- 57.** Dört zamanlı dizel motorda silindire yalnızca havanın alındığı zaman hangisidir?
- A)** Sıkıştırma zamanı
 - B)** Emme zamanı
 - C)** Egzoz zamanı
 - D)** Ateşleme (iş) zamanı
- 58.** Bujiye giden elektriğin voltajını yükselten parça hangisidir?
- A)** Marş motoru
 - B)** Endüksiyon bobini (ateşleme bobini)
 - C)** Flaşör
 - D)** Sigorta
- 59.** Benzinli motorlarda yakıt sisteminin görevi nedir?
- A)** Silindirdeki karışımı ateşlemek
 - B)** Yayların salınımını kontrol etmek
 - C)** Silindirlere uygun oranda benzin-hava karışımı göndermek
 - D)** Aracın elektrik ihtiyacını karşılamak
- 60.** Motorda hava filtresinin görevi nedir?
- A)** Motor yağını temizlemek
 - B)** Silindirlere alınan havayı temizlemek
 - C)** Soğutma suyunu temizlemek
 - D)** Yakıtı temizlemek
- 61.** Birbiri üzerinde hareket eden motor parçalarının doğrudan temasını önleyerek aşınmayı azaltan sistem hangisidir?
- A)** Şarj sistemi
 - B)** Ateşleme sistemi
 - C)** Marş sistemi
 - D)** Yağlama sistemi

- 62.** Kontak çevrildiğinde marş motoru yavaş dönüyorsa bunun sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?
- A)** Enjektörlerin arızalanması
 - B)** Hava filtresinin kirlenmesi
 - C)** Far kablo bağlantılarının oksitlenmesi
 - D)** Akünün şarjının yetersiz olması
- 63.** Motor hararet yaptığında yapılması gereken doğru uygulama hangisidir?
- A)** Motoru durdurup hemen soğuk su eklemek
 - B)** Motoru durdurup hemen soğuk antifriz eklemek
 - C)** Aracı güvenli bir yerde durdurup motor kaputunu açmak
 - D)** Sıcak motorun üzerine su dökmek
- 64.** Farlarda arıza giderildikten veya far değiştirildikten sonra hangi ayarın yapılması gerekir?
- A)** Far ayarı
 - B)** Rölanti ayarı
 - C)** Rot ayarı
 - D)** Supap ayarı
- 65.** Debriyaj bilyasının sık sık bozulmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Debriyaj telinin kopması
 - B)** Debriyaj pedalına hiç basılmaması
 - C)** Debriyaj pedal boşluğunun artması
 - D)** Seyir sırasında ayağın sürekli debriyaj pedalının üzerinde tutulması
- 66.** Kampanalı frenlerde kampanaların aşırı ısınmasına aşağıdakilerden hangisinin ayarsız olması neden olur?
- A)** Diferansiyel ayarının
 - B)** Fren ayarının
 - C)** Vites kutusu ayarının
 - D)** Motor ayarının
- 67.** Direksiyonu çevirmek için gereken kuvveti azaltarak aracın daha kolay yönlendirilmesini sağlayan sistem hangisidir?
- A)** Hava yastığı
 - B)** Hidrolik fren
 - C)** Hidrolik direksiyon
 - D)** Otomatik hız kontrolü
- 68.** Kışın cam suyu haznesindeki suyun donmaması için hazneye ne eklenir?
- A)** Cam suyu antifrizi
 - B)** Fren hidroliği
 - C)** Motor yağı
 - D)** Akü elektroliti

- 69.** Aşağıdakilerden hangisi motorun parçasıdır?
- A)** Şaft
 - B)** Rot
 - C)** Aks
 - D)** Piston
- 70.** Benzinli motorlarda normal yanmanın olmamasının sebeplerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Bujilerin kurum bağlaması
 - B)** Lastik basıncının fazla olması
 - C)** Frenlerin ayarsız olması
 - D)** Depodaki yakıtın azalması
- 71.** Yakıt tüketiminin artmasında sürücünden kaynaklanan kusur aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Ön düzen ayarlarının bozuk olması
 - B)** Frenlerin ayarsız olması
 - C)** Motorun gereksiz yere çalışır hâlde tutulması
 - D)** Lastik hava basıncının yetersiz olması
- 72.** Dizel motorlarda yakıt sistemine hava girerse ne olur?
- A)** Motor çalışmaz veya çalışırken stop eder
 - B)** Motor yağ yakar
 - C)** Motor sadece sarsıntılı çalışır, başka etkisi olmaz
 - D)** Motor daha verimli çalışır
- 73.** Motorun verimli çalışabileceği sıcaklığı sağlayan ve koruyan sistem hangisidir?
- A)** Şarj sistemi
 - B)** Ateşleme sistemi
 - C)** Yakıt sistemi
 - D)** Soğutma sistemi
- 74.** Motor çalışırken gösterge panelinde yağ basıncı ikaz ışığı yanıyorsa arıza nerede olabilir?
- A)** Karterde yeterli yağ kalmamış olabilir
 - B)** Radyatörde antifriz kalmamış olabilir
 - C)** Karbüratöre benzin gelmiyor olabilir
 - D)** Depoda yakıt kalmamış olabilir
- 75.** Bir araca römork bağlandığında aşağıdakilerden hangisinin yapılması zorunludur?
- A)** Römorkun elektrik bağlantısının çeken aracın prizine takılması
 - B)** Römorka mutlaka yük konulması
 - C)** Römorkun üzerine branda çekilmesi
 - D)** Römorkun farlarının yakılması

- 76.** Aşağıdakilerden hangisi şarj sisteminin elemanı değildir?
- A)** Alternatör
 - B)** Regülatör (konjektör)
 - C)** Distribütör
 - D)** Şarj göstergesi (ikaz lambası)
- 77.** Debriyaj kaçırıyorsa bunun sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?
- A)** Avans ayarının bozuk olması
 - B)** Vites kutusunun arızalı olması
 - C)** Aracın hızının fazla olması
 - D)** Debriyaj balatasının yağlanması
- 78.** Balanssız tekerleğin araç üzerindeki etkilerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Manifoldlarda kaçak oluşması
 - B)** Motorun hararet yapması
 - C)** Motor yağına su karışması
 - D)** Tekerlek yataklarının (rulmanların) kısa sürede aşınması
- 79.** Fren pedalına basıldığında frenleme kuvvetinin basınçlı hava ile sağlandığı fren sistemi hangisidir?
- A)** Hidrolik fren sistemi
 - B)** Elektrikli fren sistemi
 - C)** Havalı fren sistemi
 - D)** Mekanik fren sistemi
- 80.** Araç çalıştırılıp hareket ettirilmek istendiğinde rahat harekete geçmiyor ve zorlanıyorsa sebebi ne olabilir?
- A)** Motor yağının eksik olması
 - B)** Jiklenin çekili olması
 - C)** El freninin çekili olması
 - D)** Lastik hava basıncının fazla olması
- 81.** Aşağıdakilerden hangisinin aşınması direksiyon boşluğunun artmasına neden olur?
- A)** Pistonların
 - B)** Rot başlarının
 - C)** Vites kutusunun
 - D)** Krank milinin
- 82.** Yeni bir motorun alıştırma (rodaj) dönemi tamamlanana kadar aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğrudur?
- A)** Sık sık yüksek hız yapılması
 - B)** Motorun sürekli tam yükte çalıştırılması
 - C)** Aşırı hızdan ve yüksek devirden kaçınılması
 - D)** Sürekli ani fren yapılması

83. Motosikletin hareket etmesi için gerekli gücü üreten parça hangisidir?

- A)** Motor
- B)** Kampana
- C)** Balata
- D)** Egzoz

84. Yoldan gelen titreşimleri sönümleyerek motosikletin rahat ve güvenli kullanılmasını sağlayan sistem hangisidir?

- A)** Yağlama sistemi
- B)** Aydınlatma sistemi
- C)** Direksiyon (gidon) sistemi
- D)** Süspansiyon sistemi

85. Motosiklet kullanılmaya başlanmadan önce lastikler, yakıt seviyesi ve ön-arka frenlerden hangileri kontrol edilmelidir?

- A)** Yalnızca lastikler
- B)** Lastikler ve yakıt seviyesi
- C)** Üçü de
- D)** Yakıt seviyesi ve frenler

86. Motosiklet dörtlü ikaz (flaşör) lambaları açık hâlde uzun süre park edilirse ne olması beklenir?

- A)** Lastik basıncının düşmesi
- B)** Jantın eğilmesi
- C)** Fren balatalarının aşınması
- D)** Akünün boşalması

87. Tek silindirli motora sahip bir motosikletin buji kablosu çıkarsa ne olur?

- A)** Motor sarsıntısız çalışır
- B)** Motor sarsıntılı çalışır
- C)** Motor çalışmaz
- D)** Motor yüksek rölantide çalışır

88. Bujide elektrot aşınması veya aşırı karbon birikmesi varsa ne yapılmalıdır?

- A)** Su ile yıkanmalıdır
- B)** Lastik basınçları kontrol edilmelidir
- C)** Buji yenisiyle değiştirilmelidir
- D)** Fren balataları değiştirilmelidir

89. Aşağıdakilerden hangisi fazla yakıt tüketimine neden olur?

- A)** Hava filtresinin kirli olması
- B)** Yakıt borularının uzun olması
- C)** Depodaki yakıtın azalması
- D)** Bujilerin yeni olması

- 90.** Motosikletin farı yanmıyorsa aşağıdakilerden hangisi arızalı olabilir?
- A)** Flaşör
 - B)** Buji
 - C)** Amortisör
 - D)** Far anahtarı
- 91.** Motosiklette tahrik zincirinin bakımı yetersiz yapılırsa ne olur?
- A)** Gidon hafifler
 - B)** Zincir ve dişliler zamanından önce aşınır ve hasar görür
 - C)** Zincirin kullanım ömrü uzar
 - D)** Tekerleğe gelen yük hafifler
- 92.** Motorlu taşıtlarda elektrikle çalışan sistemlerin elektrik ihtiyacını karşılamak için kullanılan ve elektrik depolayan parça hangisidir?
- A)** Otomatik klima
 - B)** Silecek motoru
 - C)** Akü
 - D)** Marş motoru
- 93.** Dizel motorlarda yakıt nasıl ateşlenir?
- A)** Buji kıvılcımıyla
 - B)** Yakıtın dışarıdan ısıtılmasıyla
 - C)** Sıkıştırılan havanın yüksek sıcaklığıyla
 - D)** Elektrik motoruyla
- 94.** Taşıtlarla ilgili sistemlerin çalışma durumunu bildiren ışıklı, sesli veya ibreli uyarıcıların toplandığı bölüme ne ad verilir?
- A)** Gösterge paneli
 - B)** Sigorta tablası
 - C)** Kabin
 - D)** Başlık
- 95.** Motor yağ seviyesinin önerilen seviyeden az veya fazla olması neye yol açar?
- A)** Motor parçalarının zarar görmesine
 - B)** Lastik basınçlarının düşmesine
 - C)** El freninin daha iyi tutmasına
 - D)** Egzoz susturucusunun delinmesine
- 96.** Sürüş sırasında aracın bir tarafa çekmesine ne sebep olur?
- A)** Lastiklerden birinin hava basıncının diğerlerinden farklı olması
 - B)** Yakıt deposunun dolu olması
 - C)** Aracın hızlı sürülmesi
 - D)** Bujilerin ayarsız olması

- 97.** Geri vites lambalarından biri parlak, diğeri sönük yanıyorsa sebebi nedir?
- A)** Sönük yanan lambanın bağlantısında oksitlenme olması
 - B)** Geri vites müşirinin arızalı olması
 - C)** Flaşör arızası
 - D)** Akü geriliminin düşük olması
- 98.** Akünün bakımında elektrolit seviyesinin düşük olduğu görülürse ne yapılmalıdır?
- A)** Hava filtresi değiştirilmelidir
 - B)** Saf su eklenmelidir
 - C)** Kutup başları gevşetilmelidir
 - D)** Asit eklenmelidir
- 99.** Soğuk havalarda motor soğutma suyunun donup motoru çatlatmasını önlemek için suya ne karıştırılır?
- A)** Akü elektroliti
 - B)** Antifriz
 - C)** Motor yağı
 - D)** Fren hidroliği

Trafik Adabı

- 100.** Trafik kültürü ve güvenlik bilincinin gelişmesine katkı, insan kaynaklı kazaların azaltılması ve kazaların insan, araç ve çevreye verdiği zararın azaltılması hedeflerinden hangileri trafik psikolojisinin hedefleri arasındadır?
- A)** Trafik kültürüne katkı ve insan kaynaklı kazaların azaltılması
 - B)** İnsan kaynaklı kazaların ve kaza zararlarının azaltılması
 - C)** Üçü de
 - D)** Yalnızca trafik kültürüne katkı
- 101.** Aşağıdakilerden hangisi ruhsal açıdan dengesiz ve olumsuz sürücü davranışlarına örnektir?
- A)** Kullandığı her araçta geçiş üstünlüğünün kendisine ait olduğunu sanmak
 - B)** Kurallara uymaya özen göstermek
 - C)** Başkalarının haklarına saygı göstermek
 - D)** Hırslı ve kızgın davranmamak
- 102.** Aşağıdakilerden hangisi tedbirsiz ve saygısız araç kullanmaya örnek değildir?
- A)** Hız kurallarına uyulması
 - B)** Yayalara su sıçratılması
 - C)** Diğer sürücülerin korkutulması
 - D)** Seyir hâlinde elde cep telefonu kullanılması

Cevap Anahtarı · 2 Kasım 2013

1-A	2-B	3-A	4-C	5-B	6-A	7-A	8-B	9-B	10-A
11-B	12-D	13-C	14-A	15-B	16-C	17-C	18-B	19-D	20-C
21-B	22-B	23-B	24-C	25-D	26-C	27-D	28-A	29-D	30-D
31-C	32-B	33-B	34-D	35-A	36-D	37-B	38-C	39-A	40-C
41-A	42-B	43-C	44-C	45-A	46-D	47-D	48-A	49-B	50-D
51-A	52-D	53-D	54-A	55-D	56-D	57-B	58-B	59-C	60-B
61-D	62-D	63-C	64-A	65-D	66-B	67-C	68-A	69-D	70-A
71-C	72-A	73-D	74-A	75-A	76-C	77-D	78-D	79-C	80-C
81-B	82-C	83-A	84-D	85-C	86-D	87-C	88-C	89-A	90-D
91-B	92-C	93-C	94-A	95-A	96-A	97-A	98-B	99-B	100-C
101-A	102-A								

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

Açıklamalı Çözümler · 2 Kasım 2013

1. soru · Doğru cevap: A) Kendilerini geçmek isteyen araçların gerektiğinde güvenle girebilecekleri kadar Karayolları Trafik Kanunu'nun 52/d maddesi ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 107. maddesine göre kol veya grup hâlinde araç kullananlar, araçları arasında kendilerini sollayıp geçmek isteyen araçların gerektiğinde güvenle girebilecekleri kadar açıklık bırakmak zorundadır. Yönetmelik bu açıklığın, gruptaki araçların azami hızlarına göre belirlenen takip mesafesinden az olamayacağını da belirtir. Böylece uzun bir konvoyu geçmek isteyen sürücü, geçişini aşamalı ve güvenli şekilde tamamlayabilir.

2. soru · Doğru cevap: B) Saatte 10 km daha düşüktür

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 100. maddesine göre römorklu veya yarı römorklu araçlarda en çok hız sınırı, aynı cins römorksuz araçlara ait en çok hız sınırından saatte 10 km daha düşüktür. Römork, aracın toplam ağırlığını ve uzunluğunu artırır; fren mesafesini uzatır ve virajlarda savrulma riskini yükseltir. Bu nedenle daha düşük hız sınırı uygulanır. Römork takmış lastik tekerlekli traktörler ve tehlikeli madde taşıyan araçlar gibi bazı araçlar için ayrıca özel hükümler vardır.

3. soru · Doğru cevap: A) 9 saat

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 98. maddesine göre ticari amaçla yolcu taşımacılığı yapan ve taşıma kapasitesi şoförü dahil 9 kişiyi geçen araçların şoförlerinin, 24 saatlik herhangi bir süre içinde toplam 9 saatten ve devamlı olarak 4,5 saatten fazla araç sürmeleri yasaktır. Aynı kural azami yüklü ağırlığı 3,5 tonu geçen araçların şoförleri için de geçerlidir. Bu şoförler en fazla 6 günlük araç kullanma süresinden sonra en az 24 saatlik hafta tatili kullanmak zorundadır.

4. soru · Doğru cevap: C) Aracı, durma ve duraklama gerektiren hâller dışında yol kenarında bırakıp ayrılmak

Karayolları Trafik Kanunu'nun 3. maddesine göre park etme, araçların durma ve duraklaması gereken hâller dışında bırakılmasıdır. Kanundaki tanımda belirli bir dakika sınırı yoktur; belirleyici olan bekleme amacıdır. Aynı maddeye göre durma, trafik zorunlulukları nedeniyle aracın durdurulması; duraklama ise trafik zorunlulukları dışında insan indirmek-bindirmek, eşya yüklemek-boşaltmak veya beklemek amacıyla aracın kısa bir süre durdurulmasıdır.

5. soru · Doğru cevap: B) Geçmeden önce makul bir mesafede durmalı, tren gelmediğinden emin olduktan sonra geçmelidir

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 148. maddesine göre sürücüler, ışıklı işaret ve bariyerlerle donatılmamış (kontROLSÜZ) demir yolu geçitlerinde geçmeden önce makul bir mesafede durmak ve herhangi bir demir yolu aracının yaklaşmadığından emin olduktan sonra geçmek zorundadır. Trenler çok ağırdır ve fren mesafeleri yüzlerce metreyi bulur; tren sürücüsü geçitteki bir aracı görse bile duramayabilir. Bu nedenle geçitte geçiş önceliği her zaman trene aittir.

6. soru · Doğru cevap: A) Yavaşlama şeridini

Otoyollarda çıkış bağlantısından önce ana yolun sağında yavaşlama şeridi bulunur. Çıkmak isteyen sürücü önceden sağa dönüş işareti verir, ana yolda ani fren yapmadan yavaşlama şeridine geçer ve hızını burada azaltır. Böylece ana yoldaki trafiğin akışı bozulmaz ve arkadan gelen araçların çarpma riski azalır.

7. soru · Doğru cevap: A) Araç tescil belgesi

Karayolları Trafik Kanunu'nun 3. maddesine göre araç sahibi, araç için adına yetkili idarece tescil belgesi verilmiş veya sahiplik ya da satış belgesi düzenlenmiş kişidir. Bu nedenle araç tescil belgesi (ruhsat) aracın sahibini gösteren belgedir. Tescil belgesinde aracın plakası, marka-modeli, şasi ve motor numarası gibi teknik bilgileri ile sahibinin bilgileri yer alır. Araç kullanılırken bu belgenin araçta bulundurulması gerekir.

8. soru · Doğru cevap: B) Her ikisi de doğrudur

Karayolları Trafik Kanunu'nun 91. maddesine göre işletenler, motorlu araçların işletilmesinden doğan sorumluluklarının karşılanması için zorunlu mali sorumluluk (trafik) sigortası yaptırmak zorundadır. Aynı kanunun 81/c maddesi, kazaya karışanların istendiğinde kimlik, adres, sürücü ve tescil belgesi ile sigorta poliçesinin tarih ve numarasını bildirip göstermesini zorunlu tutar. Denetimlerde de poliçenin geçerliliği kontrol edilir.

9. soru · Doğru cevap: B) Çevre koruma

Çevre kirliliğini önlemek, doğal kaynakları korumak ve çevreyi iyileştirmek amacıyla yapılan çalışmaların tümüne çevre koruma denir. Sürücüler de çevre korumanın önemli bir parçasıdır: aracın bakımlı olması, egzoz emisyonlarının sınırlar içinde tutulması, gereksiz rölantiden kaçınılması ve atık yağ, akü gibi malzemelerin uygun şekilde bertaraf edilmesi çevreyi korur.

10. soru · Doğru cevap: A) Araç

Karayolları Trafik Kanunu'nun 3. maddesine göre araç; karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin genel adıdır. Aynı maddeye göre taşıt ise karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlardır. Yani her taşıt bir araçtır, ancak her araç (örneğin bir iş makinesi) taşıt değildir.

11. soru · Doğru cevap: B) Geçiş yapacağı yolun güvenli ve yeterli mesafede boş olduğundan emin olmak

Karayolları Trafik Kanunu'nun 54. maddesine göre sürücüler geçme yapmadan önce, geçme için kullanacakları şeridin görüş ve uzunluk bakımından yeterli ve güvenli olduğundan, karşı yönden gelen aracın bulunmadığından ve arkalarındaki bir aracın kendilerini geçmeye başlamadığından emin olmak zorundadır. Bu kontroller yapıldıktan sonra sola dönüş işareti verilir, gerekirse sesli veya ışıklı uyarı yapılır ve geçme tamamlanınca geçilen araçtan yeterince uzaklaşarak sağ şeride dönlür.

12. soru · Doğru cevap: D) Görev dışındayken bazı kişilere ayrıcalık sağlaması

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 141. maddesine göre ambulans, itfaiye, polis ve benzeri araçlar yalnızca görev hâlindeyken geçiş üstünlüğüne sahiptir. Bu hak, halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak ve ışıklı ve sesli uyarı işaretlerini bir arada vermek şartıyla kullanılır. Görev dışında bu araçlar diğer araçlar gibi tüm trafik kurallarına uymak zorundadır; geçiş üstünlüğü kişiye ayrıcalık sağlamaz.

13. soru · Doğru cevap: C) Geçitteki yayaları korna ile uyararak geçmesi

Karayolları Trafik Kanunu'nun 74. maddesine göre sürücüler, yaya ve okul geçitlerine yaklaşırken yavaşlamak, geçitte yaya varsa durarak ilk geçiş hakkını yayalara vermek ve okul geçidi görevlisinin işaretlerine uymak zorundadır. Yayaları korna ile uyarıp geçitten geçmek hem kurala aykırıdır hem de yayaları korkutarak kazaya yol açabilir. Kornanın amacı tehlikeyi bildirmektir; yol açtırmak için kullanılmaz.

14. soru · Doğru cevap: A) Hasar az ise olay yerinden ayrılması

Karayolları Trafik Kanunu'nun 81/e maddesine göre sürücüsü veya sahibi bulunmadığı sırada bir araca, eşyaya veya yüke zarar veren sürücüler; zarar verdikleri şeyin sahibini bulmak, bulamazlarsa durumu tespit edip zarar verilen şey üzerine yazılı bilgi bırakmak ve ilgili zabıtaya en kısa zamanda bilgi vermek zorundadır. Hasarın az olması bu yükümlülükleri ortadan kaldırmaz; haber vermeden olay yerinden ayrılmak kanuna aykırıdır.

15. soru · Doğru cevap: B) Sürücü belgesi, kullandığı aracın sınıfına uygun değilse

Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesine göre araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen uygun sınıf sürücü belgesine sahip kişilerce sürülebilir. Sürücü belgesi olmadan veya aracın sınıfına uygun olmayan belgeyle araç kullanmak yasaktır. Aynı maddeye göre sürücü belgesi olmayan kişilerin motorlu araç kullanmasına izin veren işletene de tescil plakası üzerinden idari para cezası uygulanır.

16. soru · Doğru cevap: C) Jandarma Genel Komutanlığı

Karayolları Trafik Kanunu'na göre trafiği düzenleme ve denetleme görevi, şehir ve kasabalarda ve bunlara bağlı belirlenen yollarda Emniyet Genel Müdürlüğü (trafik polisi), bu yerler dışında ise Jandarma Genel Komutanlığı (trafik jandarması) tarafından yürütülür. Bu nedenle köy yollarında ve şehirlerarası bazı karayollarında trafik denetimini jandarma yapar.

17. soru · Doğru cevap: C) Şoför

Karayolları Trafik Kanunu'nun 3. maddesine göre şoför, karayolunda ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı süren kişidir. Sürücü ise karayolunda motorlu veya motorsuz bir aracı sevk ve idare eden kişidir. Yani her şoför bir sürücüdür; ancak özel otomobilini kullanan kişi şoför değil sürücüdür.

18. soru · Doğru cevap: B) Hızını azaltmak

Karayolları Trafik Kanunu'nun 52/a maddesine göre sürücüler; kavşaklara yaklaşırken, dönemeçlere girerken, tepe üstlerine yaklaşırken, yaya geçitlerine, hemzemin geçitlere, tünellere, dar köprü ve menfezlere yaklaşırken ve yapım-onarım alanlarına girerken hızlarını azaltmak zorundadır. Bu yerlerde görüş kısıtlanabilir, yol daralabilir veya başka araçlarla karşılaşma ihtimali artar. Hızı önceden düşürmek, beklenmedik durumlara tepki verme süresini uzatır.

19. soru · Doğru cevap: D) 50

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 107. maddesine göre tehlikeli madde taşıyan araç sürücüleri, yerleşim birimleri dışındaki karayollarında diğer araçları en az 50 metre mesafeden takip etmek zorundadır. Yakıt, gaz veya kimyasal taşıyan bu araçlar ağır oldukları için daha uzun fren mesafesine ihtiyaç duyar; ayrıca olası bir çarpışmanın sonuçları çok daha ağır olabilir.

20. soru · Doğru cevap: C) Dönüş niyetini dönüş ışığıyla önceden bildirmek

Karayolları Trafik Kanunu'nun 53. maddesine göre sürücüler dönüşlerde niyetlerini dönüş ışıklarıyla önceden belirtmek, sağa dönüşte en sağ şeride, sola dönüşte ise kendi yönündeki en sol şeride önceden girmek zorundadır. Önceden verilen işaret, arkadaki ve karşıdaki sürücülerin ve yayaların sürücünün niyetini anlamasını ve buna göre davranmasını sağlar.

21. soru · Doğru cevap: B) Yolcu indirmek için aracı kısa süre durdurmak

Karayolları Trafik Kanunu'nun 3. maddesine göre duraklama, trafik zorunlulukları dışında araçların insan indirmek ve bindirmek, eşya yüklemek, boşaltmak veya beklemek amacıyla kısa bir süre durdurulmasıdır. Kırmızı ışıkta veya görevlinin işaretiyle durmak ise trafik zorunluluğundan kaynaklandığı için duraklama değil, durmadır. Aracın bu hâller dışında bırakılması da park etmedir.

22. soru · Doğru cevap: B) Uzağı ve yakını gösteren ışıkları art arda yakarak

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 127. maddesine göre sürücüler, geceleri yakın ilerisi görülmeyen kavşak, dönemeç ve tepe üstlerine yaklaşırken, yakını ve uzağı gösteren ışıkları art arda ve sırayla yakarak gelişlerini haber vermek zorundadır. Halk arasında "selektör yapmak" olarak bilinen bu uyarı, karşı yönden veya yan yoldan gelen sürücülerin yaklaşan aracı fark etmesini sağlar.

23. soru · Doğru cevap: B) Emniyet kemeri

Emniyet kemeri, çarpışma anında sürücü ve yolcuların koltukta kalmasını sağlar, vücudun direksiyon, ön cam veya araç içindeki sert yüzeylere çarpmasını ve araçtan fırlamasını önler. Kemer, çarpma kuvvetini vücudun güçlü bölgeleri olan göğüs kafesi ve leğen kemiğine dağıtır. Araçta bulunan herkesin, arka koltuktakiler dahil, emniyet kemeri takması zorunludur. Hava yastıkları da ancak emniyet kemeriyle birlikte etkili koruma sağlar.

24. soru · Doğru cevap: C) Asli kusur

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 157. maddesi, asli kusur sayılan hâlleri tek tek sayar. Bunlar arasında ikiden fazla şeritli taşıt yollarında karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya yol bölümüne girme de bulunur. Asli kusur, kazanın oluşumunda belirleyici olan ve sürücünün kazadaki sorumluluğunun ağırlığını gösteren kusurdur. Kırmızı ışıkta geçme, arkadan çarpma ve geçme yasağı olan yerden geçme de asli kusurlardandır.

25. soru · Doğru cevap: D) Kazaya karışan ve kaza yerinden geçmekte olan araç sürücüleri

Karayolları Trafik Kanunu'nun 82/a maddesine göre kaza yerinden geçmekte olan veya kazaya karışmış bulunan araçların sürücüleri; kaza yerinde ilk yardım önlemlerini almak, en yakın zabıtaya veya sağlık kuruluşuna haber vermek ve yetkililerin talebi üzerine yaralıları en yakın sağlık kuruluşuna götürmekle yükümlüdür. Bu nedenle kazaya karışmamış olsanız bile kaza yerinden geçerken yardım etmek kanuni bir sorumluluktur.

26. soru · Doğru cevap: C) Tescil plakası üzerinden idari para cezası

Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesine göre motorlu araçların sürücü belgesi olmayan kişilerce sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır. Bu durumda aracı kullanan kişiye idari para cezası verildiği gibi, sürülmesine izin veren işletene de tescil plakası üzerinden idari para cezası uygulanır. Ceza miktarları kanun değişiklikleriyle güncellendiği için tutar yerine kuralın kendisini bilmek önemlidir: belgesiz kişiye araç vermek, araç sahibini de sorumlu kılar.

27. soru · Doğru cevap: D) Trafikten men

Karayolları Trafik Kanunu'nun 32. maddesine göre araçlarda mevzuata uygun şekilde yapılan her türlü değişikliğin işleten tarafından 30 gün içinde araç tescil belgesine/kayıtlarına işletilmesi zorunludur. Teknik değişiklik yapılan araçlar, değişikliğin mevzuata uygun yapıldığı belgelenip tescil kuruluşunda kayıtlara işlenene kadar trafikten men edilir; işletene ayrıca idari para cezası uygulanır. Mevzuata aykırı değişiklik ise tamamen yasaktır.

28. soru · Doğru cevap: A) Bakımda çıkan eski parça ve malzemeleri çevreye gelişigüzel bırakmamak Araç bakımında çıkan atık yağ, eski akü, lastik, filtre ve diğer parçalar çevre için zararlı maddeler içerir. Bunların gelişigüzel bırakılmayıp yetkili servislere veya atık toplama noktalarına teslim edilmesi çevre kirliliğini önler. Kaliteli yakıt kullanmak, aracı düzenli bakımda tutmak ve araçtan dışarıya çöp atmamak da çevreye duyarlı sürücülüğün gereğidir.

29. soru · Doğru cevap: D) Trafik kurallarına uymayı alışkanlık hâline getirmiş bireyler yetiştirmek Trafik kazalarının oluşumunda üç unsur rol oynar: insan, araç ve yol (çevre). Bunlar arasında en büyük pay insana aittir; hız ihlali, takip mesafesine uymama, dikkatsizlik ve kurallara aykırı geçme gibi sürücü davranışları kazaların başlıca nedenleridir. Bu nedenle kazaları önlemenin en etkili yolu, kurallara uymayı bir alışkanlık hâline getirmiş, bilinçli bireyler yetiştirmektir. Trafik eğitimi, sürücü kurslarındaki derslerin de temel amacıdır.

30. soru · Doğru cevap: D) Yaralıda yeni bir yaralanma oluşmamasına Kazazede, araçtan ancak yangın, patlama, su basması gibi hayati bir tehlike varsa veya ilk yardım araç içinde yapılamıyorsa çıkarılır. Çıkarma sırasında temel kural, yaralıya yeni bir zarar vermemektir. Özellikle baş, boyun ve omurga yaralanması ihtimali her trafik kazasında düşünülmelidir. Yaralı çıkarılırken baş-boyun-gövde eksenini bozulmadan hareket ettirilir; bunun için Rautek manevrası gibi teknikler kullanılır.

31. soru · Doğru cevap: C) Bak-dinle-hisset yöntemiyle solunumu saptanamayan kazazedeye Solunum, bak-dinle-hisset yöntemiyle en fazla 10 saniye değerlendirilir: göğsün hareketine bakılır, nefes sesi dinlenir, nefesin sıcaklığı yanakta hissedilir. Solunum yoksa veya normal değilse kazazedeye yapay solunum gerekir. Güncel temel yaşam desteği uygulamasında, bilinci kapalı ve normal solunumu olmayan yetişkinde 112 aranır ve 30 göğüs basısı ile 2 yapay solunum dönüşümlü olarak uygulanır. Yani yapay solunum, kalp masajıyla birlikte yürütülür.

32. soru · Doğru cevap: B) 12 - 20 Sağlıklı bir yetişkinin dinlenme hâlindeki solunum sayısı dakikada 12-20 arasındadır. Çocuklarda ve bebeklerde bu sayı daha yüksektir. Solunum sayısı, ilk yardımda kazazedenin durumunu izlemek için kullanılan yaşam bulgularından biridir. Normalden çok yavaş veya çok hızlı solunum, kazazedenin durumunun ağır olabileceğini gösterir ve 112'ye bildirilmelidir.

33. soru · Doğru cevap: B) Koyu kırmızı renkli kanın yayılarak, taşar gibi akması Toplardamarlar kirli (oksijeni azalmış) kanı kalbe taşır. Bu yüzden toplardamar kanamasında kan koyu kırmızı renktedir ve basınç düşük olduğu için fışkırmaz, yayılarak akar. Atardamar kanaması açık kırmızı ve kalp atımlarıyla uyumlu fışkırır şekilde, kılcal damar kanaması ise sızıntı şeklinde olur. Kanama türünü tanımak, kanamanın ciddiyetini değerlendirmeye yardım eder.

34. soru · Doğru cevap: D) Cildin soğuk, soluk ve nemli olması Şok, dokulara yeterli kan ve oksijen gidememesi sonucu gelişen hayati bir tablodur. Vücut, kanı hayati organlara yönlendirmek için deri damarlarını daraltır; bu nedenle cilt soğuk, soluk ve nemli olur. Diğer belirtiler arasında hızlı ve zayıf nabız, hızlı ve yüzeysel solunum, susuzluk hissi, huzursuzluk ve bilinç bulanıklığı sayılabilir. Şok, ağır kanama ve yanıklarda sık görülür.

35. soru · Doğru cevap: A) Kanama varsa şoka karşı önlem almak

Açık yaralarda ilk yardımın amacı kanamayı durdurmak, enfeksiyonu önlemek ve şoku engellemektir. Kanama ile birlikte kan kaybı şoka yol açabileceği için kanaması olan yaralıda şoka karşı önlem alınır. Yara temiz bir bezle kapatılır, üzerine baskı uygulanarak kanama kontrol edilir. Yaraya pamuk konulmaz, merhem veya toz sürülmez; batan cisimler çıkarılmaz, etrafı desteklenerek sabitlenir.

36. soru · Doğru cevap: D) Meyve suyu içirilmesi

Karın yaralanmalarında iç organlar zarar görmüş olabilir ve kazazedenin ameliyata alınma ihtimali vardır. Bu nedenle kazazedeye ağızdan hiçbir şey verilmez; su, meyve suyu veya yiyecek vermek yanlıştır. Kazazede sırtüstü yatırılır, dizlerinin altına destek konularak bacakları bükülür; böylece karın kasları gevşer ve ağrı azalır. Organlar dışarı çıkmışsa içeri sokulmaya çalışılmaz, üzeri nemli ve temiz bir bezle örtülür.

37. soru · Doğru cevap: B) Omuz

Köprücük kemiği, göğüs kemiği ile kürek kemiğini birleştirir ve omuz eklemine bir parçasıdır. Kırıldığında kolun ve omzun her hareketi ağrıya yol açar. Bu nedenle omuz bölgesi hareketsiz hâle getirilir. Uygulamada, kırık tarafın kolu üçgen sargıyla bir kol askısına alınır ve gerekirse kol gövdeye sabitlenir. Böylece omuz hareket etmez, kırık uçlar yer değiştirmez.

38. soru · Doğru cevap: C) Çıkık bölgeyi hareketsiz hâle getirip sağlık kuruluşuna sevk etmek

Çıkık, eklemi oluşturan kemiklerin birbirinden ayrılarak yerinden çıkmasıdır. İlk yardımda çıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz; eklem bulunduğu pozisyonda hareketsiz hâle getirilir ve kazazede sağlık kuruluşuna ulaştırılır. Şişlik ve ağrıyı azaltmak için bölgeye bir beze sarılmış soğuk uygulama yapılabilir. El, ayak parmaklarında dolaşım ve his kontrol edilir.

39. soru · Doğru cevap: A) Solunum güçlüğü çeken yaralı

Çok sayıda yaralının olduğu durumlarda yaralılar, hayati tehlikenin büyüklüğüne göre önceliklendirilir (triya). Solunum yolu ve solunumla ilgili sorunlar dakikalar içinde ölüme yol açabileceği için en yüksek önceliğe sahiptir. Solunum güçlüğü olan yaralı, ağır kanaması veya şok belirtisi olanlar ile birlikte ilk sırada taşınır. Çıkık, basit kırık ve yüzeysel yanık gibi yaralanmalar daha sonra gelir.

40. soru · Doğru cevap: C) Aşırı terleme sonucu vücuttan çok miktarda su ve tuz kaybedilmesi

Sıcak ortamda vücut, ısını düşürmek için terler. Terleme fazla olduğunda vücut su ve tuz (elektrolit) kaybeder; bu kayıp halsizlik, baş dönmesi, kas krampları ve bulantıya yol açar. İlk yardımda kişi serin ve gölge bir yere alınır, sıkı giysileri gevşetilir, bilinci açıksa ve kusmuyorsa yavaş yavaş su ya da tuzlu sıvı içirilir. Bilinç bulanıklığı varsa 112 aranır.

41. soru · Doğru cevap: A) Araç kullanırken gözlük veya lenslerini takmak zorundadırlar

Sürücü adaylarının sağlık muayenesinde görme yeterliliği gözlük veya lensle sağlanıyorsa bu durum belirtilir ve sürücü belgesine işlenir. Bu kişiler araç kullandıkları her an gözlük veya lenslerini kullanmak zorundadır. Gözlüksüz araç kullanmak hem kurala aykırıdır hem de mesafe, hız ve işaretleri doğru algılamayı zorlaştırarak kaza riskini artırır.

42. soru · Doğru cevap: B) 112

Türkiye'de acil sağlık yardımı için 112 aranır. Günümüzde 112 Acil Çağrı Merkezleri ile polis, jandarma, itfaiye ve diğer acil hatlar da tek numarada birleştirilmiştir; ancak sınavda acil sağlık hizmetinin numarası olarak 112 sorulur. 112 arandığında sakin olunmalı; olay yerinin açık adresi, ne olduğu, yaralı sayısı ve yaralıların durumu net olarak bildirilmeli, görevli telefonu kapatmadan kapatılmamalıdır.

43. soru · Doğru cevap: C) Hava yolu açıklığının sağlanması

Temel yaşam desteği; hava yolu açıklığı, solunum desteği ve dolaşım desteğinden oluşur. Bilinci kapalı kişide dil ve yumuşak doku geriye kayarak hava yolunu tıkayabilir. Bu nedenle ilk iş, baş geri-çene yukarı pozisyonuyla hava yolunu açmaktır. Hava yolu açıldıktan sonra solunum bak-dinle-hisset yöntemiyle değerlendirilir. Normal solunum yoksa 112 aranır ve 30 göğüs basısı ile 2 yapay solunumdan oluşan uygulamaya geçilir.

44. soru · Doğru cevap: C) Sırtüstü yatış

Yapay solunum ve kalp masajı, kazazede sert ve düz bir zeminde sırtüstü yatırılarak uygulanır. Bu pozisyonda baş geri-çene yukarı yapılarak hava yolu açılabilir ve göğüs basısı etkili şekilde uygulanabilir. Kazazede yüzüstü bulundursa baş, boyun ve gövde aynı ekseninde tutularak sırtüstü çevrilir.

45. soru · Doğru cevap: A) Dolaşımın durmuş, kalp atımının alınamıyor olması

Kalp masajının amacı, kalbin durduğu durumda beyne ve hayati organlara kan pompalamaktır. Kalbi çalışan bir kişiye kalp masajı yapılmaz. Güncel uygulamada sağlık personeli olmayan ilk yardımcılardan nabız araması beklenmez: kişi tepkisizse ve normal solunumu yoksa kalbinin durduğu kabul edilir, 112 aranır ve göğüs basısına başlanır.

46. soru · Doğru cevap: D) Açık kırmızı renkli kanın kalp atımlarıyla uyumlu şekilde fışkırması

Atardamarlar oksijenli (temiz) kanı kalpten vücuda taşır ve içlerindeki basınç yüksektir. Bu yüzden atardamar kanamasında kan açık kırmızı renktedir ve kalp atımlarıyla uyumlu olarak fışkırır. Atardamar kanaması kısa sürede ciddi kan kaybına ve şoka yol açabileceği için en tehlikeli dış kanama türüdür. Hemen güçlü doğrudan baskı uygulanmalı ve 112 aranmalıdır.

47. soru · Doğru cevap: D) Kanayan bölgedeki kan basıncı düşer ve kanama azalır

Yerçekimi nedeniyle kalp seviyesinin üzerine kaldırılan bir uzva kanın ulaşması zorlaşır. Bu nedenle kanayan bölgede kan basıncı düşer ve kanama azalır. Bu uygulama doğrudan baskı ile birlikte yapılır. Kırık şüphesi olan kol veya bacak ise yükseltilmez; çünkü hareket kırığı ağırlaştırabilir.

48. soru · Doğru cevap: A) Burnundan ve kulağından kanama olan kazazedeye

Burun ve kulaktan kan veya açık renkli sıvı gelmesi kafa tabanı kırığı ve ciddi baş yaralanmasının belirtisi olabilir. Bacakların yükseltilmesi kafa içi basıncını artırabileceği için bu kazazedelere şok pozisyonu verilmez. Baş yaralanması olan bilinci açık kazazede, baş-boyun-gövde eksenini korunarak yatırılır; bilinci kapalı ve solunumu varsa koma pozisyonu verilir.

49. soru · Doğru cevap: B) Yarayı temiz bir sargı beziyle kapatıp yaralı bölgeyi hareketsiz hâle getirmek

Kazazede taşınmadan önce yaralar temiz bir sargı beziyle kapatılır; böylece kanama kontrol altına alınır ve mikrop bulaşması azalır. Ardından yaralı bölge sabitlenerek taşıma sırasında hareket etmesi ve yaralanmanın ağırlaşması önlenir. Taşıma, kazazedenin durumuna uygun yöntemle ve baş-boyun-gövde eksenini korunarak yapılır.

50. soru · Doğru cevap: D) En az 12-24 saat hekim gözetiminde tutulması sağlanmalıdır

Baş yaralanmasından sonra kısa süreli bilinç kaybı olan kişi kendine gelse bile beyin sarsıntısı veya kafa içi kanama olabilir. Bu tür kanamalar saatler sonra belirti verebileceği için kişinin 12-24 saat hekim gözetiminde tutulması önerilir. Bu süre içinde baş ağrısının artması, kusma, uyku hâli, konuşma bozukluğu veya göz bebeklerinde eşitsizlik görülürse durum acildir.

51. soru · Doğru cevap: A) Kaburga kemiği

Kaburgalar göğüs kafesini oluşturur ve akciğerleri çevreler. Kırılan bir kaburganın sivri ucu akciğer zarına veya akciğere bataabilir; bu durum nefes darlığına, akciğere hava kaçmasına ve iç kanamaya yol açabilir. Kaburga kırığı olan bilinci açık kazazede yarı oturur pozisyonda tutulur, göğsü sıkıca sarılmaz ve solunumu sürekli izlenir.

52. soru · Doğru cevap: D) Kalça kemiğinde kırık olan yaralı

Kalça (leğen) kemiği kırıkları ciddi iç kanamaya ve organ hasarına yol açabilir. Oturur pozisyon kırık bölgeye yük bindirir ve kırık uçların hareketini artırır. Bu nedenle kalça kırığı olan yaralı sırtüstü, düz şekilde ve bacakları birbirine sabitlenerek taşınır. Kalça kırıklarında şok gelişme ihtimali yüksektir; yaralı sıcak tutulur ve sürekli izlenir.

53. soru · Doğru cevap: D) Eklem hareket ettirildiğinde ağrının azalması

Çıkıkta eklemi oluşturan kemikler yerinden çıktığı için eklemde şekil bozukluğu, şişlik, morarma ve hareket kaybı görülür. Ağrı ise hareketle artar, azalmaz. Bu nedenle hareketle azalan ağrı çıkığın belirtisi değildir. Çıkık şüphesinde eklem hareket ettirilmez ve sabitlenir.

54. soru · Doğru cevap: A) Ayak kemiğinde kırık olan kazazede

Yaralılar taşınırken hayati tehlikenin büyüklüğüne göre öncelik belirlenir. Ayak kemiği kırığı ağırlı olsa da hayatı doğrudan tehdit etmediğinden en son taşınacak gruptadır. Solunum sorunu olanlar, bilinci kapalı olanlar, ağır kanaması veya şok belirtisi olanlar ve karın yaralanmaları öncelikli olarak sağlık kuruluşuna ulaştırılır.

55. soru · Doğru cevap: D) Katalitik konvertör

Katalitik konvertör, egzoz hattında bulunan ve içindeki değerli metal kaplı petek yapı sayesinde karbonmonoksit, yanmamış hidrokarbon ve azot oksitler gibi zararlı gazları daha az zararlı karbondioksit, su buharı ve azota dönüştüren parçadır. Katalitik konvertörün verimli çalışması için motorun ayarlı olması gerekir. Hatalı yanma veya yağ yakma, konvertörün tıkanmasına ve zarar görmesine yol açabilir.

56. soru · Doğru cevap: D) Motor bloğu

Motor bloğu, silindirlerin bulunduğu ve motorun diğer parçalarının bağlandığı ana gövdedir. İçinde pistonların hareket ettiği silindirler, krank milinin yatakları bölümler ve soğutma suyu kanalları bulunur. Bloğun üstüne silindir kapağı (silindir başlığı), altına ise yağ haznesi olan karter bağlanır.

57. soru · Doğru cevap: B) Emme zamanı

Dört zamanlı dizel motorda emme zamanında piston aşağı inerken emme supabı açıktır ve silindire yalnızca hava alınır. Benzinli motordan farklı olarak dizelde yakıt emme zamanında değil, sıkıştırma sonunda püskürtülür. Sıkıştırma zamanında hava çok yüksek oranda sıkıştırılarak ısınır; sıkıştırma sonunda enjektörden püskürtülen motorin bu sıcak havayla temas edince kendiliğinden tutuşur.

58. soru · Doğru cevap: B) Endüksiyon bobini (ateşleme bobini)

Akünün sağladığı 12 voltluk gerilim, bujide kıvılcım oluşturmak için yetersizdir. Endüksiyon (ateşleme) bobini, bu düşük gerilimi binlerce volta yükselterek bujiye gönderir. Bobin arızalandığında ilgili silindirde kıvılcım oluşmaz; motor tekler, sarsıntılı çalışır veya hiç çalışmaz.

59. soru · Doğru cevap: C) Silindirlere uygun oranda benzin-hava karışımı göndermek

Benzinli motorlarda yakıt sistemi; yakıt deposu, yakıt pompası, yakıt filtresi ve enjektörler (eski araçlarda karbüratör) aracılığıyla silindirlere uygun oranda benzin-hava karışımı gönderir. Karışım oranının doğru olması hem motor performansı hem yakıt tüketimi hem de egzoz emisyonları için önemlidir.

60. soru · Doğru cevap: B) Silindirlere alınan havayı temizlemek

Hava filtresi, motorun emdiği havadaki toz, kum ve diğer parçacıkları tutarak silindirlere temiz hava girmesini sağlar. Kirli hava silindir, piston ve segmanların hızla aşınmasına yol açar. Hava filtresi tıkanığında motor yeterli hava alamaz; güç kaybı, yakıt tüketiminde artış ve egzozdan siyah duman görülebilir.

61. soru · Doğru cevap: D) Yağlama sistemi

Yağlama sistemi, motor yağını pompa yardımıyla hareketli parçalara ulaştırır ve parçalar arasında ince bir yağ tabakası oluşturur. Bu tabaka metal yüzeylerin doğrudan temasını önler, sürtünmeyi ve aşınmayı azaltır. Motor yağı ayrıca parçaları soğutur, temizler, sızdırmazlığa yardım eder ve korozyonu önler.

62. soru · Doğru cevap: D) Akünün şarjının yetersiz olması

Marş motoru, çalışmak için aküden çok yüksek akım çeker. Akünün şarjı zayıfsa veya akü kutup başları oksitlenmiş/gevşekse marş motoruna yeterli akım ulaşmaz ve marş motoru yavaş döner. Özellikle soğuk havalarda akünün kapasitesi düşer ve motor yağı koyulaştığı için marş motorunun işi zorlaşır; bu nedenle zayıf aküler en çok kışın sorun çıkarır.

63. soru · Doğru cevap: C) Aracı güvenli bir yerde durdurup motor kaputunu açmak

Hararet göstergesi yükseldiğinde araç güvenli bir yerde durdurulur ve motor kaputu açılarak motorun soğuması hızlandırılır. Motorun yavaş ve kontrollü şekilde soğuması gerekir. Sıcak motorda radyatör veya genleşme kabı kapağı kesinlikle açılmaz; basınçlı sıcak su fışkırarak ciddi yanıklara neden olabilir. Motor soğuduktan sonra eksik sıvı tamamlanır ve hararet nedeni servise kontrol ettirilir.

64. soru · Doğru cevap: A) Far ayarı

Far değiştirildiğinde veya far ünitesine müdahale edildiğinde ışık huzmesinin yönü değişebilir. Bu nedenle far ayarı yapılarak ışıkların yolu doğru aydınlatması ve karşıdan gelen sürücülerin gözünü kamaştırmaması sağlanır. Ayarsız farlar ya yolu yeterince aydınlatmaz ya da yukarı bakarak diğer sürücülerini rahatsız eder.

65. soru · Doğru cevap: D) Seyir sırasında ayağın sürekli debriyaj pedalının üzerinde tutulması

Debriyaj bilyası, pedala basıldığında debriyaj baskısına temas ederek dönen bir rulmandır. Ayağın seyir sırasında sürekli pedalın üzerinde tutulması bilyanın gereksiz yere sürekli çalışmasına ve erken bozulmasına yol açar. Aynı alışkanlık debriyaj balatasının da kaçırmasına ve aşınmasına neden olur. Vites değiştirme dışında ayak, pedalın solundaki ayak dayama yerinde tutulmalıdır.

66. soru · Doğru cevap: B) Fren ayarının

Fren ayarı çok sıkı olduğunda balatalar fren yapılmasa bile kampanaya sürtünür. Bu sürekli sürtünme kampanaların aşırı ısınmasına, balataların hızla aşınmasına ve frenlerin tutmamasına yol açar. Fren ayarı gevşek olduğunda ise pedal boşluğu artar ve frenleme mesafesi uzar. Bu nedenle fren ayarı belirli aralıklarla kontrol edilmelidir.

67. soru · Doğru cevap: C) Hidrolik direksiyon

Hidrolik direksiyon, bir pompa yardımıyla oluşturulan yağ basıncını kullanarak sürücünün direksiyona uyguladığı kuvveti destekler. Böylece özellikle düşük hızlarda ve park manevralarında direksiyon kolayca çevrilir. Günümüzde birçok araçta aynı işi elektrik motoruyla yapan elektrikli direksiyon sistemleri de kullanılmaktadır.

68. soru · Doğru cevap: A) Cam suyu antifrizi

Kışın cam suyu haznesindeki su donarsa hazne ve pompa zarar görebilir, cam yıkanamaz. Bunu önlemek için hazneye cam suyu antifrizi eklenir. Motor soğutma sisteminde kullanılan antifriz ile cam suyu antifrizi farklı ürünlerdir; her biri kendi amacı için kullanılmalıdır.

69. soru · Doğru cevap: D) Piston

Piston, silindir içinde aşağı yukarı hareket eden ve yanma sonucu oluşan basıncı biyel kolu aracılığıyla krank miline ileten motor parçasıdır. Aks ve şaft güç aktarma organlarına, rot ise direksiyon sistemine aittir. Sınavda bu parçaların hangi sisteme ait olduğunu ayırt etmek önemlidir.

70. soru · Doğru cevap: A) Bujilerin kurum bağlaması

Benzinli motorda yakıt-hava karışımı buji kıvılcımla ateşlenir. Bujinin elektrotları kurum (karbon) bağladığında kıvılcım zayıflar veya oluşmaz; karışım tam yanmaz, motor tekler ve güç kaybeder. Kurum bağlamanın nedenleri arasında zengin karışım, yağ yakma ve uzun süre düşük devirde kullanım sayılabilir.

71. soru · Doğru cevap: C) Motorun gereksiz yere çalışır hâlde tutulması

Beklerken motoru gereksiz yere rölantide çalışır hâlde tutmak, araç hiç yol almadan yakıt harcanmasına yol açar. Bu, doğrudan sürücü davranışından kaynaklanan bir kusurdur. Ani hızlanma ve ani frenler, yüksek devirde vites değiştirme, gereksiz yük taşıma ve açık camlarla yüksek hızda gitmek de sürücünden kaynaklanan tüketim artırıcı davranışlardır.

72. soru · Doğru cevap: A) Motor çalışmaz veya çalışırken stop eder

Dizel motorlarda yakıt, yüksek basınçla enjektörlere gönderilir. Yakıt sistemine hava girmesi (hava yapması) yakıt akışını keser; enjektörlere yakıt ulaşmadığı için motor çalışmaz veya çalışırken durur. Yakıt deposunun tamamen boşaltılması, yakıt filtresi değişimi veya gevşek bağlantılar sisteme hava girmesine neden olabilir. Bu durumda sistemin havası alınmalıdır.

73. soru · Doğru cevap: D) Soğutma sistemi

Motor, yanma sonucu çok yüksek ısı üretir. Soğutma sistemi bu ısının fazlasını uzaklaştırarak motoru verimli çalışma sıcaklığında tutar. Motor soğukken termostat kapalı kalarak motorun hızla ısınmasını da sağlar. Soğutma sisteminin parçaları; radyatör, su pompası, termostat, fan, hortumlar ve genleşme kabıdır.

74. soru · Doğru cevap: A) Karterde yeterli yağ kalmamış olabilir

Yağ basıncı ikaz ışığı, yağlama sistemindeki basıncın düştüğünü bildirir. En yaygın nedeni karterdeki yağın azalmasıdır; yağ pompası arızası veya yağ kaçağı da bu lambayı yakabilir. Bu ışık yandığında motor en kısa sürede güvenli şekilde durdurulmalı ve yağ seviyesi kontrol edilmelidir. Yağsız çalışan motor kısa sürede ciddi hasar görür.

75. soru · Doğru cevap: A) Römorkun elektrik bağlantısının çeken aracın prizine takılması

Römorkun stop, sinyal, park ve plaka lambalarının çalışabilmesi için römorkun elektrik soketinin çeken aracın prizine takılması gerekir. Aksi hâlde arkadaki sürücüler aracın fren yaptığını veya döneceğini göremez. Römork bağlandıktan sonra hareket etmeden önce tüm lambaların çalıştığı kontrol edilmeli, emniyet zinciri veya halatı takılmalıdır.

76. soru · Doğru cevap: C) Distribütör

Şarj sistemi; alternatör, regülatör (konjektör), akü ve şarj göstergesinden oluşur. Görevi, motor çalışırken araç elektrik ihtiyacını karşılamak ve aküyü şarj etmektir. Distribütör ise eski tip benzinli motorlarda yüksek gerilimi doğru sırayla bujilere dağıtan ateşleme sistemi elemanıdır; şarj sistemine ait değildir.

77. soru · Doğru cevap: D) Debriyaj balatasının yağlanması

Debriyaj kaçırması; motor devri yükseldiği hâlde aracın buna uygun hızlanmaması, yani motor gücünün tekerleklerle tam iletilmemesidir. Balata ile volan ve baskı arasındaki sürtünme azaldığında olur. Debriyaj balatasının yağlanması (motor veya vites kutusundan yağ kaçağı) sürtünmeyi azaltır ve kaçırma yol açar. Balatanın aşınması ve pedal boşluğunun olmaması da kaçırma nedenlerindendir.

78. soru · Doğru cevap: D) Tekerlek yataklarının (rulmanların) kısa sürede aşınması

Balanssız tekerlek, dönerken ağırlığı eşit dağılmadığı için titreşim üretir. Bu titreşim tekerlek yataklarının (rulmanların), süspansiyon ve direksiyon parçalarının erken aşınmasına yol açar. Ayrıca direksiyonda titreme, lastiklerde düzensiz aşınma ve sürüş konforunda azalma görülür.

79. soru · Doğru cevap: C) Havalı fren sistemi

Havalı fren sisteminde bir kompresör havayı sıkıştırıp hava tanklarında depolar. Fren pedalına basıldığında bu basınçlı hava fren körüklerine gönderilerek frenleme sağlanır. Havalı frenler kamyon, otobüs ve çekici gibi ağır taşıtlarda kullanılır; çünkü bu araçlar çok büyük frenleme kuvvetine ihtiyaç duyar.

80. soru · Doğru cevap: C) El freninin çekili olması

El freni çekili unutulduğunda arka (veya bağlı olduğu) tekerlekler frenlenmiş olur; araç zorlanarak harekete geçer, motor güç kaybediyormuş gibi davranır ve frenler ısınır. El freni çekiliyken uzun süre sürmek balataların ve disklerin aşırı ısınmasına, aşınmasına ve fren etkinliğinin azalmasına yol açar. Gösterge panelindeki el freni ikaz lambası bu konuda uyarır.

81. soru · Doğru cevap: B) Rot başlarının

Rot başları, direksiyon hareketini tekerleklerle ileten bağlantı noktalarıdır. Aşındıklarında bağlantılarda boşluk oluşur; direksiyon çevrildiği hâlde tekerlekler hemen tepki vermez ve direksiyon boşluğu artar. Direksiyon boşluğu, aracın yol tutuşunu bozar ve özellikle yüksek hızda yön kontrolünü zorlaştırır.

82. soru · Doğru cevap: C) Aşırı hızdan ve yüksek devirden kaçınılması

Yeni veya yenilenmiş bir motorda hareketli parçaların yüzeyleri birbirine henüz tam alışmamıştır. Rodaj döneminde motoru aşırı hız, yüksek devir ve ağır yüklerle zorlamamak, parçaların düzgün alışmasını ve motorun uzun ömürlü olmasını sağlar. Rodaj süresi ve kuralları aracın kullanım kılavuzunda belirtilir; bu dönemde devir ve hız değiştirilerek, motoru zorlamadan sürmek önerilir.

83. soru · Doğru cevap: A) Motor

Motosiklette hareket için gerekli güç motor tarafından üretilir. Yakıtın yanmasıyla oluşan enerji, motorda mekanik harekete dönüştürülür ve zincir, kayış veya şaft aracılığıyla arka tekerleğe iletilir. Egzoz, balata ve kampana ise sırasıyla egzoz ve fren sistemlerine ait parçalardır.

84. soru · Doğru cevap: D) Süspansiyon sistemi

Süspansiyon sistemi (ön çatal ve arka amortisörler), yolun bozukluklarından gelen darbe ve titreşimleri sönmeler. Böylece tekerlekler yolla temasını korur, sürüş konforu ve yol tutuşu artar. Süspansiyonu bozuk bir motosiklette tekerlek yoldan sekebilir; bu da fren mesafesini uzatır ve virajlarda kontrol kaybına yol açabilir.

85. soru · Doğru cevap: C) Üçü de

Motosiklette sürüş öncesi kontrol hayati önem taşır; çünkü motosikletli, araç sürücülerine göre çok daha korunmasızdır. Lastik basıncı ve durumu, yakıt seviyesi ve ön-arka frenler her sürüşten önce kontrol edilmelidir. Bunlara ek olarak ışıklar, sinyaller, korna, zincir gerginliği ve aynalar da kontrol listesinde yer alır.

86. soru · Doğru cevap: D) Akünün boşalması

Motor çalışmıyorken lambalar yalnızca aküden beslenir. Dörtlü ikaz lambalarının uzun süre açık kalması akünün boşalmasına yol açar ve motosiklet tekrar çalıştırılamayabilir. Motosiklet aküleri otomobil akülerine göre daha küçük kapasitelidir; bu nedenle çok daha çabuk boşalabilir.

87. soru · Doğru cevap: C) Motor çalışmaz

Tek silindirli motorda yanma yalnızca bir silindirde ve tek bir bujiyle gerçekleşir. Buji kablosu çıkarsa bujiye yüksek gerilim gitmez, kıvılcım oluşmaz ve yanma olmadığı için motor çalışmaz. Çok silindirli motorlarda ise bir silindirin bujisi devre dışı kalırsa motor diğer silindirlerle çalışmaya devam eder ama tekler ve sarsıntılı çalışır.

88. soru · Doğru cevap: C) Buji yenisiyle değiştirilmelidir

Elektrotları aşınmış veya aşırı karbon bağlamış bir buji güçlü kıvılcım üretemez. Bu durum teklemeye, güç kaybına ve yakıt tüketiminin artmasına yol açar. Böyle bir buji yenisiyle değiştirilmelidir. Yeni buji, aracın kullanım kılavuzunda belirtilen tipte ve ısı değerinde olmalı, uygun torkla takılmalıdır.

89. soru · Doğru cevap: A) Hava filtresinin kirli olması

Hava filtresi kirlendiğinde motor yeterli hava alamaz ve karışım zenginleşir (yakıt oranı artar). Bu durum yakıtın tam yanmamasına, yakıt tüketiminin artmasına ve güç kaybına yol açar. Düzenli aralıklarla hava filtresini kontrol etmek ve değiştirmek, hem performansı hem yakıt ekonomisini korur.

90. soru · Doğru cevap: D) Far anahtarı

Farın yanması için far ampulü, sigorta, kablo bağlantıları ve far anahtarı sağlam olmalıdır. Seçenekler arasında far devresine ait olan tek parça far anahtarıdır; anahtar arızalanırsa akım fara ulaşmaz. Far yanmadığında önce ampul ve sigorta, ardından far anahtarı ve bağlantılar kontrol edilir.

91. soru · Doğru cevap: B) Zincir ve dişliler zamanından önce aşınır ve hasar görür

Tahrik zinciri, motorun gücünü arka tekerleğe iletir. Düzenli yağlanmayan ve gerginlik ayarı yapılmayan zincir ile dişliler zamanından önce aşınır; zincir uzar, atlar veya kopabilir. Kopan zincir arka tekerleği kilitleyerek ciddi kazalara neden olabilir. Bu nedenle zincir bakımı motosiklet güvenliğinin önemli bir parçasıdır.

92. soru · Doğru cevap: C) Akü

Akü, elektrik enerjisini kimyasal enerji olarak depolayan ve ihtiyaç duyulduğunda elektrik enerjisi olarak veren parçadır. Özellikle motor çalışmıyorken ve marş anında aracın elektrik ihtiyacını karşılar. Motor çalışırken elektrik ihtiyacını büyük ölçüde alternatör karşılar ve aynı zamanda aküyü şarj eder.

93. soru · Doğru cevap: C) Sıkıştırılan havanın yüksek sıcaklığıyla

Dizel motorlarda silindire alınan hava çok yüksek oranda sıkıştırılır ve bu sırada sıcaklığı yükselir. Sıkıştırma sonunda enjektörden püskürtülen motorin, sıkıştırılmış havanın yüksek sıcaklığıyla kendiliğinden tutuşur. Bu nedenle dizel motorlarda buji ve ateşleme bobini bulunmaz. Soğuk havalarda ilk çalıştırmayı kolaylaştırmak için ısıtma (kızdırma) bujileri kullanılır; bunlar kıvılcım değil ısı üretir.

94. soru · Doğru cevap: A) Gösterge paneli

Gösterge paneli, hız, devir, yakıt ve motor sıcaklığı göstergeleri ile ikaz ve bilgi lambalarının toplandığı bölümdür. Sürücü, aracın durumunu buradan takip eder. Panelde kırmızı lambalar genellikle hemen müdahale gerektiren tehlikeli durumları, sarı lambalar kontrol gerektiren durumları, yeşil ve mavi lambalar ise açık olan sistemleri bildirir.

95. soru · Doğru cevap: A) Motor parçalarının zarar görmesine

Yağ seviyesi az olduğunda parçalar yeterince yağlanmaz, sürtünme ve ısınma artar; motor kısa sürede ciddi hasar görebilir. Seviye fazla olduğunda ise krank mili yağı köpürtür, basınç artar, keçe ve contalar zarar görebilir ve motor yağ yakabilir. Bu nedenle yağ seviyesi her zaman yağ çubuğundaki MIN ve MAX işaretleri arasında tutulmalıdır.

96. soru · Doğru cevap: A) Lastiklerden birinin hava basıncının diğerlerinden farklı olması

Aynı akstaki lastiklerden birinin basıncı düşük olduğunda o lastiğin yuvarlanma direnci artar ve araç basıncı düşük lastiğin tarafına çeker. Aracın bir tarafa çekmesinin diğer nedenleri arasında ön düzen (rot) ayarının bozuk olması, fren balatalarından birinin sürtmesi ve farklı tip veya aşınmışlıkta lastik kullanılması sayılabilir.

97. soru · Doğru cevap: A) Sönük yanan lambanın bağlantısında oksitlenme olması

Aynı devreden beslenen iki lambadan yalnızca biri sönük yanıyorsa sorun o lambaya özeldir. Lamba duyu veya kablo bağlantısındaki oksitlenme, akım geçişine direnç oluşturur ve lamba sönük yanar. Ortak parçalardaki (müşir, sigorta, akü) bir sorun ise her iki lambayı birden etkilerdi. Bu mantık, elektrik arızalarını bulmada kullanılan temel bir yaklaşımdır.

98. soru · Doğru cevap: B) Saf su eklenmelidir

Kapakları açılabilen (bakım gerektiren) akülerde, kullanım ve şarj sırasında elektrolitin içindeki su buharlaşır; asit ise akünün içinde kalır. Bu nedenle elektrolit seviyesi düştüğünde saf (damıtık) su eklenir. Musluk suyu içindeki mineraller akü plakalarına zarar verebileceği için kullanılmamalıdır. Bakım gerektirmeyen kapalı akülerde ise kapak açılmaz.

99. soru · Doğru cevap: B) Antifriz

Su donarken genleşir. Soğutma sistemindeki su donarsa motor bloğu, silindir kapağı ve radyatör çatlayabilir. Bunu önlemek için soğutma suyuna antifriz karıştırılarak donma noktası düşürülür. Antifriz ayrıca kaynama noktasını yükseltir ve sistemdeki paslanmayı önler; bu nedenle yalnızca kışın değil, yıl boyunca kullanılmalıdır.

100. soru · Doğru cevap: C) Üçü de

Trafik psikolojisi, trafikteki insan davranışını inceleyen bilim dalıdır. Hedefleri; trafik kültürünün ve güvenlik bilincinin gelişmesine katkıda bulunmak, insan faktöründen kaynaklanan kazaları azaltmak ve kazaların insan, araç ve çevreye verdiği zararı azaltmaktır. Sürücülerin algı, dikkat, karar verme, stres ve öfke gibi özelliklerinin sürüşe etkisini inceleyerek eğitim ve önleme çalışmalarına yön verir.

101. soru · Doğru cevap: A) Kullandığı her araçta geçiş üstünlüğünün kendisine ait olduğunu sanmak

Kendini diğer yol kullanıcılarından üstün gören, her durumda yolun kendisine ait olduğunu düşünen sürücüler saldırgan ve bencil davranışlar sergiler. Geçiş üstünlüğü yalnızca görevdeki ambulans, itfaiye, polis gibi araçlara kanunla tanınmış bir haktır. Bu tür sürücüler korna ve selektörle baskı kurar, makas atar, takip mesafesini ihlal eder ve kaza riskini artırır.

102. soru · Doğru cevap: A) Hız kurallarına uyulması

Tedbirsiz ve saygısız araç kullanma; başkalarının güvenliğini ve haklarını hiçe sayan davranışlardır. Hız kurallarına uymak ise doğru ve sorumlu bir sürücü davranışdır; bu nedenle tedbirsizlik örneği değildir. Elde telefon kullanmak, diğer sürücülerini korkutmak, yayalara su sıçratmak, gereksiz korna çalmak ve makas atmak tedbirsiz ve saygısız davranışlara örnektir.
